

Vesa A. Korhonen

Hyvä, parempi, valmis

- eli miten kirjoittaa se loppuun asti -

Hyvä, parempi, valmis

Vesa A. Korhonen

Hyvä, parempi, valmis

eli miten kirjoittaa se loppuun asti

Vesa A. Korhonen

Hyvä, parempi, valmis - Eli miten kirjoittaa se loppuun asti
ISBN 978-952-67039-4-7

© 2009 Muruja-kustannus/ Iskukirjat (Osk Innetti)

Kansikuva: Ari Andersin

Valmistaja: Books on Demand GmbH, Nordestedt, Saksa

www.iskukirjat.net

Sisällysluettelo

Saatteeksi	1
1. Eväät kokoon ja matkaan	5
2. Kirjoittamisen tekniikkaa	13
3. Kenelle?	43
4. Prosessi	51
5. Öinen ratsastus ja auringonnousu	67
6. Hyvin suunniteltu vai puoliksi tehty?	73
7. Keissi: Tämän kirjan synty	81
8. Finaali	95
Lähteitä ja luettavaa	100
Liite 1: Microsoft Office Word 2003 -vinkkejä	102
Liite 2: Microsoft Office Word 2007 -vinkkejä	115
Liite 3: OpenOffice -vinkkejä	130
Liite 4: Hieman tiedostojen hallintaa	140

Difficile est satiram non scribere.

Saatteeksi

Onko liian kova tavoite ryhtyä kirjoittamaan ensimmäisenä kirjanaan opasta siitä, miten kirjoitetaan? Äkkiä katsoen vastaus on varmasti myöntävä. Jotakin, mielellään useita tuotoksia, pitäisi olla saatuna valmiiksi ennen kuin kirjoittajalla tuntuisi olevan muille annettavaa kirjoittamisen jalossa taidossa. Mutta asian voi nähdä toisinkin. Aloittava kirjoittaja kohtaa tiettyjä vaikeuksia, jotka ovat hänelle uusia ja yllättäviä, mutta jotka kokeneempi kollega heti tunnistaa kirjoittajanuran tiettyihin ominaisvaiheisiin kuuluviksi. Ja tietävästi lokeroi ne omiin karsinoihinsa oman näkemyksensä pohjalta. Hyvistä ja hyväntahtoisista neuvoista ja erilaisista opaskirjoista huolimatta aloittelijan taival voi olla hyvin tuskallinen. Kokeneempi neuvoja, vaikkakin siis hyvää tarkoittaen, ei aina ehkä enää osaa / jaksa / muista eläytyä aloittelijan sieluntuskan nyansseihin. Tässä teoksessa haetaan, niukahkon aikaisemman kirjoittajakokemuksen kautta, entistäkin helpommin mukana elettävää ”valmiiksi saamisen” mallia ja kokemusta. Luota itseesi. Se onnistuu. Ei se ole muillekaan helppoa ollut.

Siksi toisekseen, jos tämä(kään) teos ei koskaan valmistu ja pääse julkisuuteen, ei kukaan tule tietämään tämän projektin epäonnistumisesta... ☺ Eli toisin päin, jos luet tätä, niin tiedät, että tekijä on ainakin nyt saanut jotakin valmiiksi asti ja vielä siitä eteenpäin. Niinpä hänen näkemyksensä asiasta ei voi olla aivan täysin metsässä.

Tätä ohjetta ei ole erityisesti sidottu tiettyyn tyytilajiin tai muotoon. Ehkä voisi ajatella, että kun kerran luonto on vetämässä tikanpoikaa puuhun, niin tyvestä siihen sitten nouseaan joka tapauksessa. Oli se puu sitten lehtipuu, havupuu tai mikä tahansa. Mänty, honka, petäjä...

Tyytilajista riippumatta kirjoittajan alkuvaiheen tuotokset usein ovat hieman pienimuotoisempia, mutta niistä sitten sujuvasti siirrytään laajempiin kokonaisuuksiin. Ja lopulta vain taivas on rajana! Kantapään kautta voit tulla huomaamaan, että on huomattavasti helpompi kirjoittaa 3000 sanan pituinen kuin 3000 merkin pituinen teksti. Mutta jos osaat saada jotakin valmiiksi, niin ennen pitkää opit myös muotoilemaan esityksesi sekä sisällöltään että ulkoasultaan tie-

tyllä, kuhunkin tarkoitukseen sopivalla tavalla. Ja silloin tiedät kirjoittamisesta jo aika paljon.

Esipuheen loppuun pieni tekninen huomio, kuten niissä usein on tapana olla: Tässä esityksessä saattaa tulla lukijalle outoja sanoja tai käsitteitä. En kuitenkaan katsonut tarpeelliseksi paisuttaa esitystä (ja kustannuksia) laatimalla sanastoja tai lyhennelistaa. Niiden sijaan ensimmäinen paikka etsiä tuntemattomien asioiden selitystä on tämän kirjasen lähdeluettelo. Aivan kaikkea ei siellä mainituistakaan teoksista löydy, jolloin parasta lienee katsoa netistä...

Toivakassa, kesän 2009 loppumetreillä

Vesa Antti Korhonen
wesley@sci.fi

Onko liian kova tavoite ryhtyä kirjoittamaan ensimmäisenä kirjanaan opasta siitä, miten kirjoitetaan? Näin pohtii tekijä Vesa A. Korhonen kirjansa alkulehdillä.

Ehkäpä niin. Vaan miksipä ei...

FL Vesa A. Korhonen on opiskellut valmiiksi kirjoittamista kantapään kautta jo 1970-luvun lopulta saakka. Novellimuotoisia tekstejä hän on saanut valmiiksi aikaisemminkin, mutta vähänkään laajemman teoksen viimeistely on ollut toistaiseksi ylivoimaista. Ennakkoluulottomasti tekijä kuitenkin käänsi tilanteen pääläelleen ja päätti tuottaa ensimmäisenä valmiiksi asti päässeenä suurempana tekstinään tämän kirjoittamisoppaan.

"Kirjoittaminen on aina läsnä, niin työssä, opiskelussa kuin vapaa-ajallakin. Sähköisten välineiden yleistyminen on pikemminkin lisännyt ja monipuolistanut kirjoittamistamme. Useita toisen asteen opinnäytetöitä ohjanneena olen nähnyt, miten 18-vuotias nuori joutuu opintojensa viimeisenä vuotena varsin suuren kirjoitustyön eteen melko tiukalla aikataululla. Kirjoittamisen taito on tällöin kullan arvoinen."

Tekijän mielestä kirjoittamisen oppimista auttaa erilaisten tekstien tuottaminen. Omassa kirjoitustyössään hän on työstänyt rinnakkain tieteellistä opinnäytettä ja Science Fiction – novelleja. Vaikka näistä yhteisien piirteiden löytäminen on hankalaa, on kirjoitusprosessin kulussa yhtäläisyyksiä, jotka tukevat toisiaan.

Oppaan keskeinen sanoma on, että kirjoittajan on oltava valmis radikaalistikin muokkaamaan tekstiään vielä aivan prosessin loppumetreillä. Kirjoittaja ei saa kiintyä mihinkään kirjoittamaansa niin paljon, että ei tarvittaessa pystyisi sitä tekstimassasta poistamaan. Kokonaisuus elää omaa elämäänsä osiensa kautta, jotka syntyvät, kehittyvät ja lopulta löytävät paikkansa hyvin mielivaltaisten tapahtumaketjujen tuloksena. Kirjoittajan on suotavaa tietää, mitä tarinassa tapahtuu, mutta hän ei voi tietää, miten tarina lopulliseen asuunsa muotoutuu. Hyväksymällä tämän tosiasian kirjoittaja voi säilyttää raikkaan ja kevyen kosketuksen dramaattisempaankin tekstimassaan, jota luotsaa kohti lukijaa.

Tekijän taustoja katsorttaessa voisi kirjan kuvitella kumpuavan yliopistromaailmasta niin, ettei sillä tavalliselle talleajalle olisi juurikaan annettavaa.

Vaan ei...

Tämä raikas kirjoittajaopas on mainio oheismateriaali opiskelijalle tai käsikirja kirjoittamisen harrastajalle ja jokaiselle, joka tuottaa tekstiä. Kirja käsittelee kirjoittamisprosessia hauskaasti ja kansantajuisesti niin, että teoksesta huokuu aito kirjoittamisen ilo. Ja koska kirja on lisäksi höystetty monilla teknisillä vinkeillä yleisimpien tekstinkäsittelyohjelmien hyödyntämisestä, nivoutuvat siinä yhteen monivaiheinen kirjoittamisprosessi ja prosessin etenemistä tehostavat tekstinkäsittelyn välineet, joissa taas pääsee oikeuksiinsa tekijän yli neljännesvuosisadan historia tietotekniikan hyödyntämisessä, opettamisessa ja opiskelijoiden ohjaamisessa.

©2009 Muruja-kustannus/ Iskukirjat
ISBN 978-952-67039-4-7

